

Od kaše do kaše.

»Kaša je otroška paša,« tako so rekali Židanova mati, kadar so postavili skledo kaše na mizo, ob kateri je ždelo šestero otrok. To je bilo približno šestkrat na teden in sicer trikrat na teden za obed, trikrat pa za večerjo.

Da so se otroci šestkrat na teden radi tega kisto držali, Židanove mame ni motilo. Ako je kateri pogodrnjal in se kujal, so rekli: »Kadar si boš sam kruh služil, boš jedel obaro ali pečenko — ali kar boš hotel. Zdaj pa še neslanega kropa ne zaslužiš, kaj šele mlečne kaše, ki je taka, da bi jo sami nebeški angelci jedli, ko bi jo imeli.«

To je držalo. Otroci so umolknil in jedli.

Le Maks je ni mogel. Pot ga je oblival, ko je založil in neznansko dolgo žvečil vsak zalogaj. Svoj cinasti krožnik s kašo je obračal, sukal in vrtel. pihal vanj, risal z žlico po kaši, delal iz nje gore in predore, piramide in druge slične reči, le jesti je ni mogel.

Nekega zimskega dne, ko je bila spet kaša za obed in je Maks že vse poskusil, kar se da iz kaše narediti, so se mati hudo razjezili: »Izbirčnost grda ti taka!« so dejali. »Kako se spakuje in norčuje iz daru božjega! Pa ti rečem to, da ne dobiš drugega, dokler te kaše ne sneš! Pa če je tri dni ne sneš, pa tri dni drugega ne dobiš, da boš vedel! O še rad jo boš jedel, pa če ti jo bo pes na repu prinesel!«

Ostalim otrokom se je ustavila žlica na sredi poti med krožnikom in usti. To je bila strašna grožnja. Joj, »pa če bi jo pes na repu prinesel!« ...

Maks je prisluhnil. Debelo in mokro je pogledal v mater, rekel pa ni nič. Vzel je svoj krožnik in odšel iz hiše v vežo. Iz veže se je čulo ropotanje žlice, hlastno zajemanje in mlaskanje.

V hiši je bil molk. Otroci so tiho zajemali in oberoč se počasi jedli. Mati so sedeli vsi strogi med njimi in pitali najmanjšega.

Nič ni dejal, samo krožnik je porinil pred mater in ko so ga vprašali, če hoče še, je samo pokimal. Naložili so mu iz skled, on pa spet v vežo. In spet se je

Kmalu je vstopil spet Maks ves vroč in žareč, toda s praznim krožnikom. čulo samo hlastno zajemanje in mlaskanje in kmalu je prišel Maks spet z praznim krožnikom v hišo.

»Nu, vidiš Makseljček, da gre!« so se razveselili mati. Bratci in sestrice so mu ponujali še vsak svoje ostanke. »Nu, če ste siti, pa naj Maks še vaše pospravi, če hoče« so dejali mati.

Z vseh krožnikov so postrgali na Maksovega. Maks pa spet v vežo, in še preden so mati nehali pitali najmanjšega, je bil že spet v hiši in je postavil prazen krožnik na mizo.

»Ali ti v veži bolj diši ko v hiši?« so vprašali mati.

»Prej se shladi,« je menil Maks.

Tako je srečno končal obed in mati so bili zadovoljni, da se je Maks z kašo sprijaznil.

Bil je to oblačen zimski dan. Popoldne je pa začelo polagoma snežiti. Otroci so se igrali okrog peči, mati je šivala ob oknu.

»Čudno, kaj imajo danes vrabci okrog hiše — kak vrišč delajo!« so rekli mati. Ko pa so pozneje hoteli iti v kuhinjo po malico in so stopili iz hiše v vežo, so glasno vzkliknili. Vežna vrata so bila priprta, v veži pa je bil cel trop vrabcev, ki so se ob njenem pojavu z glasnim vriščem razbežali po vsej

veži ter begali semtertja. A le malo jih je našlo pot skozi priprta vrata v zlato svobodo. Tudi otroci so se vsuli na njen krik iz hiše v vežo.

Deset minut je trajal divji lov v veži. Zvečer je bila pa za večerjo ptičja obara z krompirjem v oblicah.

Maks je pa ni jedel. Nekaj ga je tiščalo.

Ko so drugo jutro Židanova mati pometali vežo, so ugotovili, da Maks kaše ni snedel, ampak je vso vežo ob robu pri tleh ometal z njo kakor z malto. To je lahkožive in požrešne vrabce zvabilo v vežo, kjer jih je dohitela smrt.

Zdaj so mati vedeli, kaj je Maksa ob obari tiščalo. Ne kaša, ampak zavest, da je zaničeval božji dar.

Storili so svoje, da je Maks še tudi za kašo prosil.

//

Gustav Strniša:

Jelka.

*Solnčni žarek, svetla roka,
me v daljave vabi,
jelka se smeji visoka
in po žarku grabi.*

*Tiho steza svetle veje,
ki smaragdno se blesté,
v senci škratej se ji smeje,
polžek kaže ji rogé.*

*Solnčni žarki daleč, daleč
se pod nebom dvigajo,
tu in tam samo poredno
mimo jelke švigajo.*

//

Fr. Pengop:

Zakaj imajo pujski zavite repke?

Nekoč pride hudobec h kmetovalcu in mu pravi: »Mož, jaz lahko pomečem vse tvoje pujske čez streho svinjaka.«

»To ni taka umetnija,« meni gospodar, »to znam tudi jaz,«

»No, pa poizkusi!« ga pozove vrag.

Gospodar se kar nič ne obotavlja, ampak se takoj loti dela. Toda samo pri enem preišču se mu je posrečilo, da ga je zakotalil preko strehe

»Ali vidiš, kakšen bahač da si,« se mu roga hudobec. »A zdaj poglej mene!«

In satan vzame pujsa za pujssem, napravi vsakemu zanjko na repu, da ga lažje drži, pa zavilhti drugega za drugim in pomeče vse po vrsti čez streho.

Od tedaj nosijo pujski še vedno tako dražestno prisvedrane repke.